

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2020/1999

od 7. prosinca 2020.

o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava te se zalaže za zaštitu tih vrijednosti, koje imaju ključnu ulogu u osiguravanju mira i održive sigurnosti, kao temeljâ njezina vanjskog djelovanja.
- (2) Ljudska su prava univerzalna, nedjeljiva, međuvisna i međusobno povezana. Države imaju primarnu odgovornost za poštovanje, zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava, uključujući osiguravanje usklađenosti s međunarodnim pravom o ljudskim pravima. Kršenja i povrede ljudskih prava u cijelom svijetu i dalje izazivaju veliku zabrinutost, među ostalim i zbog znatne uključenosti nedržavnih aktera u povrede ljudskih prava na globalnoj razini, kao i zbog težine mnogih takvih radnji. Takvim se radnjama krše načela i ugrožavaju ciljevi vanjskog djelovanja Unije kako su utvrđeni u članku 21. stavcima 1. i 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).
- (3) Vijeće je 9. prosinca 2019. pozdravilo pripremnog rada, koji je pokrenuo Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”), za uspostavu općeg režima Unije za mjere ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava.
- (4) Ovom se Odlukom uspostavlja okvir za ciljane mjere ograničavanja radi suočavanja s teškim kršenjima i povredama ljudskih prava u cijelom svijetu. U tom pogledu Vijeće naglašava važnost međunarodnog prava o ljudskim pravima i interakcije između međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava pri razmatranju primjene ciljanih mjer ograničavanja na temelju ove Odluke. Ova Odluka ne utječe na primjenu postojećih ili budućih odluka Vijeća u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike, kojima se uvode mjere ograničavanja s obzirom na situaciju u određenim trećim zemljama i koje se odnose na kršenja ili povrede ljudskih prava.
- (5) Takvim ciljanim mjerama ograničavanja nastojat će se ostvariti ciljevi zajedničke vanjske i sigurnosne politike utvrđeni u članku 21. UEU-a te će one doprinositi djelovanjima Unije radi pružanja podrške demokraciji, vladavini prava, ljudskim pravima i načelima međunarodnog prava te njihova učvršćivanja u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (b) UEU-a. Primjena takvih ciljanih mjer ograničavanja bit će u skladu su s cijelokupnom strategijom Unije u tom području te će se njome povećati kapacitet Unije za promicanje poštovanja ljudskih prava.
- (6) Radi provedbe određenih mjer potrebno je daljnje djelovanje Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Ovom se Odlukom uspostavlja okvir za ciljane mjere ograničavanja radi suočavanja s teškim kršenjima i povredama ljudskih prava u cijelom svijetu. Ona se primjenjuje se na:

- (a) genocid;

- (b) zločine protiv čovječnosti;
- (c) sljedeća teška kršenja ili povrede ljudskih prava:
- i. mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje,
 - ii. ropstvo,
 - iii. izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva,
 - iv. prisilni nestanak osoba,
 - v. proizvoljna uhićenja ili zadržavanja;
- (d) druga kršenja ili povrede ljudskih prava ako su ta kršenja ili te povrede rašireni, sustavni ili na drugi način izazivaju ozbiljnu zabrinutost s obzirom na ciljeve zajedničke vanjske i sigurnosne politike utvrđenih u članku 21. UEU-a, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:
- i. trgovanje ljudima kao i povrede ljudskih prava koje su počinili krijućari migranata, kako su navedene u ovom članku,
 - ii. seksualno i rodno uvjetovano nasilje,
 - iii. kršenja ili povrede slobode mirnog okupljanja i slobode udruživanja,
 - iv. kršenja ili povrede slobode mišljenja i izražavanja,
 - v. kršenja ili povrede slobode vjeroispovijedi ili uvjerenja.

2. Za potrebu primjene stavka 1. trebalo bi uzeti u obzir međunarodno običajno pravo i široko prihvачene instrumente međunarodnog prava, kao što su:

- (a) Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima;
- (b) Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima;
- (c) Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida;
- (d) Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;
- (e) Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije;
- (f) Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena;
- (g) Konvencija o pravima djeteta;
- (h) Međunarodna konvencija o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka;
- (i) Konvencija o pravima osoba s invaliditetom;
- (j) Protokol za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta;
- (k) Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda;
- (l) Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

3. Za potrebe ove Odluke fizičke ili pravne osobe, subjekti ili tijela mogu uključivati:

- (a) državne aktere;
- (b) druge aktere koji imaju stvarnu kontrolu ili ovlast nad nekim područjem;
- (c) druge nedržavne aktere.

4. Prilikom uspostavljanja ili izmjene popisa navedenog u Prilogu s obzirom na druge nedržavne aktere iz stavka 3. točke (c) Vijeće posebno uzima u obzir sljedeće specifične elemente:

- (a) ciljeve zajedničke vanjske i sigurnosne politike kako su utvrđeni u članku 21. UEU-a; i
- (b) težinu i/ili učinak povreda.

Članak 2.

1. Države članice poduzimaju mjere koje su potrebne kako bi sprječile ulazak na svoje državno područje ili prelazak preko njega:

- (a) fizičkih osoba odgovornih za radnje utvrđene u članku 1. stavku 1.;
- (b) fizičkih osoba koje pružaju financijsku, tehničku ili materijalnu potporu ili na drugi način sudjeluju u radnjama utvrđenima u članku 1. stavku 1., među ostalim planiranjem, usmjeravanjem, naručivanjem, pomaganjem, pripremom, olakšavanjem ili poticanjem takvih radnji;
- (c) fizičkih osoba povezanih s osobama navedenima u točkama (a) i (b),

navedenih u Prilogu.

2. Stavkom 1. državu članicu ne obvezuje se da vlastitim državljanima uskrati ulazak na svoje državno područje.

3. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje slučajevi u kojima za državu članicu postoji obveza na temelju međunarodnog prava, i to:

- (a) kao zemlje domaćina međunarodne međuvladine organizacije;
- (b) kao zemlje domaćina međunarodne konferencije koju su sazvali Ujedinjeni narodi ili koja je sazvana pod njihovim pokroviteljstvom;
- (c) na temelju multilateralnog sporazuma kojim se dodjeljuju povlastice i imuniteti; ili
- (d) na temelju Sporazuma o mirenju iz 1929. (Lateranski ugovor) koji su sklopile Sveta Stolica (Država Vatikanskoga Grada) i Italija.

4. Smatra se da se stavak 3. primjenjuje i u slučajevima kada je neka država članica zemlja domaćin Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS).

5. Vijeće se obavješćuje o svim slučajevima u kojima država članica odobri izuzeće na temelju stavka 3. ili stavka 4.

6. Države članice mogu dodijeliti izuzeća od mjera uvedenih na temelju stavka 1. ako je putovanje opravданo zbog hitne humanitarne potrebe ili zbog prisustvovanja međuvladinim sastancima ili sastancima koje promiče Unija ili kojima je Unija domaćin, ili kojima je domaćin država članica koja predsjeda OEŠ-om, a na kojima se vodi politički dijalog kojim se izravno promiču politički ciljevi mjera ograničavanja, među ostalim i prestanak teških kršenja i povreda ljudskih prava te unapređivanje ljudskih prava.

7. Države članice mogu dodijeliti i izuzeća od mjera uvedenih na temelju stavka 1. ako je ulazak ili prelazak potreban zbog provedbe sudskog postupka.

8. Država članica koja želi dodijeliti izuzeća iz stavka 6. ili stavka 7. o tome u pisnom obliku obavješćuje Vijeće. Izuzeće se smatra odobrenim osim ako jedan ili više članova Vijeća uloži prigovor u pisnom obliku u roku od dva radna dana od primitka obavijesti o predloženom izuzeću. Ako jedan ili više članova Vijeća uloži prigovor, Vijeće kvalificiranom većinom može odlučiti dodijeliti predloženo izuzeće.

9. Kada država članica na temelju stavka 3., stavka 4., stavka 6., stavka 7. ili stavka 8. odobri ulazak na svoje državno područje ili prelazak preko njega osobama navedenima u Prilogu, odobrenje je strogo ograničeno na svrhu za koju je dodijeljeno i na osobe na koje se izravno odnosi.

Članak 3.

1. Zamrzavaju se sva financijska sredstva i svi gospodarski resursi u posjedu, u vlasništvu, na raspolaganju ili pod kontrolom:

- (a) fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji su odgovorni za radnje utvrđene u članku 1. stavku 1.;
- (b) fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji pružaju financijsku, tehničku ili materijalnu potporu radnjama utvrđenima u članku 1. stavku 1. ili na drugi način sudjeluju u takvim radnjama, među ostalim planiranjem, usmjeravanjem, naručivanjem, pomaganjem, pripremom, olakšavanjem ili poticanjem takvih radnji;

(c) fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima navedenima u točkama (a) i (b),

navedenih u Prilogu.

2. Ni finansijska sredstva ni gospodarski resursi ne smiju se izravno ni neizravno staviti na raspolaganje fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima navedenima u Prilogu niti u njihovu korist.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., nadležna tijela država članica mogu odobriti oslobođanje određenih zamrznutih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa ili stavljanje na raspolaganje određenih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa pod uvjetima koje smatraju primjerenima, nakon što su utvrdila da su ta finansijska sredstva ili ti gospodarski resursi:

- (a) potrebni za zadovoljenje osnovnih potreba fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela navedenih u Prilogu i uzdržavanih članova obitelji tih fizičkih osoba, uključujući plaćanja za hranu, stanarinu ili otplatu hipoteke, lijekove i liječenje, poreze, premije osiguranja i komunalne naknade;
- (b) namijenjeni isključivo za plaćanje opravdanih honorara ili naknadu nastalih troškova povezanih s pružanjem pravnih usluga;
- (c) namijenjeni isključivo za plaćanje pristojbi ili naknada za usluge redovitog čuvanja zamrznutih finansijskih sredstva ili gospodarskih resursa ili upravljanja njima;
- (d) potrebni za izvanredne troškove, pod uvjetom da je relevantno nadležno tijelo najmanje dva tjedna prije dodjele odobrenja obavijestilo nadležna tijela ostalih država članica i Komisiju o razlozima zbog kojih smatra da bi trebalo dodijeliti specifično odobrenje; ili
- (e) namijenjeni za uplatu na račun ili za isplatu s računa diplomatske ili konzularne misije ili međunarodne organizacije koja uživa imunitet u skladu s međunarodnim pravom, pod uvjetom da su ta plaćanja namijenjena za službene potrebe diplomatske ili konzularne misije ili međunarodne organizacije.

Dotična država članica obavješćuje ostale države članice i Komisiju o svakom odobrenju dodijeljenom na temelju ovog stavka.

4. Odstupajući od stavka 1., nadležna tijela država članica mogu odobriti oslobođanje određenih zamrznutih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) finansijska sredstva ili gospodarski resursi predmet su arbitražne odluke donesene prije datuma na koji su fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo iz stavka 1. uvršteni na popis iz Priloga, ili su predmet sudske ili upravne odluke donesene u Uniji, ili sudske odluke izvršive u dotičnoj državi članici, prije ili nakon tog datuma;
- (b) finansijska sredstva ili gospodarski resursi upotrebljavat će se isključivo za namirenje potraživanja koja su osigurana takvom odlukom ili priznata kao valjana u takvoj odluci, unutar granica određenih primjenjivim zakonima i propisima kojima se uređuju prava osoba koje imaju takva potraživanja;
- (c) odluka nije u korist fizičke ili pravne osobe, subjekta ili tijela uvrštenih na popis iz Priloga; i
- (d) priznavanje odluke nije protivno javnom poretku dotične države članice.

Dotična država članica obavješćuje ostale države članice i Komisiju o svakom odobrenju dodijeljenom na temelju ovog stavka.

5. Stavkom 1. ne sprečava se fizičku ili pravnu osobu, subjekt ili tijelo uvrštene na popis iz Priloga da izvrše plaćanja dospjela na temelju ugovora ili sporazuma koji su sklopljeni, ili obveze koja je nastala, prije datuma na koji su ta fizička ili pravna osoba, taj subjekt ili to tijelo uvršteni na navedeni popis, pod uvjetom da je dotična država članica utvrdila da plaćanje ne primaju, izravno ili neizravno, fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo iz stavka 1.

6. Stavak 2. ne primjenjuje se na priljev na zamrznute račune:

- (a) kamata ili drugih prihoda po tim računima;

- (b) plaćanja dospjelih na temelju ugovora, sporazuma ili obveza sklopljenih odnosno nastalih prije datuma od kojeg ti računi podlježu mjerama predviđenima u stavcima 1. i 2.; ili
- (c) plaćanja dospjelih na temelju sudskeih, upravnih ili arbitražnih odluka donesenih u Uniji ili izvršivih u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da takve kamate, drugi prihodi i plaćanja i dalje podlježu mjerama predviđenima u stavku 1.

Članak 4.

1. Odstupajući od članka 3. stavaka 1. i 2., nadležna tijela u državama članicama mogu odobriti oslobođanje određenih zamrznutih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa ili stavljanje na raspolaganje određenih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa pod uvjetima koje smatraju primjerenima, nakon što su utvrdila da je pružanje tih finansijskih sredstava ili gospodarskih resursa potrebno u humanitarne svrhe, kao što su isporuka ili olakšavanje isporuke pomoći koja uključuje lijekove, hranu ili prijevoz humanitarnih radnika i s tim povezane pomoći ili za evakuacije.

2. Dotična država članica obavješće ostale države članice i Komisiju o svakom odobrenju dodijeljenom na temelju ovog članka u roku od četiri tjedna od dodjele odobrenja.

Članak 5.

1. Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog države članice ili Visokog predstavnika, uspostavlja i mijenja popis naveden u Prilogu.
2. Vijeće odluke iz stavka 1., uključujući razloge za uvrštanje na popis, priopćuje dotičnoj fizičkoj ili pravnoj osobi, dotičnom subjektu ili dotičnom tijelu izravno, ako je adresa poznata, ili objavom obavijesti, te toj fizičkoj ili pravnoj osobi, tom subjektu ili tom tijelu pruža mogućnost očitovanja.
3. Ako se podnesu očitovanja ili predlože važni novi dokazi, Vijeće preispituje odluke iz stavka 1. i o tome na odgovarajući način obavješće dotičnu fizičku ili pravnu osobu, dotični subjekt ili dotično tijelo.

Članak 6.

1. U Prilogu se navode razlozi za uvrštenje na popis fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela iz članaka 2. i 3.
2. Prilog sadržava podatke potrebne za utvrđivanje identiteta dotičnih fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela, ako su takvi podaci dostupni. Kada je riječ o fizičkim osobama, takvi podaci mogu uključivati: imena i pseudoniime, datum i mjesto rođenja, nacionalnost, broj putovnice i broj osobne iskaznice, rod, adresu, ako je poznata, te funkciju ili zanimanje. Kada je riječ o pravnim osobama, subjektima ili tijelima, takvi podaci mogu uključivati: nazive, mjesto i datum upisa u registar, broj upisa u registar i mjesto poslovanja.

Članak 7.

1. Vijeće i Visoki predstavnik obrađuju osobne podatke kako bi obavili svoje zadaće na temelju ove Odluke, osobito:
 - (a) u pogledu Vijeća, prilikom izrade izmjena Priloga i provedbe izmjena Priloga;
 - (b) u pogledu Visokog predstavnika, prilikom izrade izmjena Priloga.
2. Vijeće i Visoki predstavnik mogu, kada je to primjenjivo, obrađivati relevantne podatke u vezi s kaznenim djelima koja su počinile fizičke osobe uvrštene na popis, osuđujućim presudama u kaznenim stvarima ili sigurnosnim mjerama koje se odnose na te osobe samo u onoj mjeri u kojoj je takva obrada potrebna za izradu Priloga.

3. Za potrebe ove Odluke Vijeće i Visoki predstavnik određuju se „voditeljem obrade” u smislu članka 3. točke 8. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾) kako bi se osiguralo da dotične fizičke osobe mogu ostvarivati svoja prava na temelju Uredbe (EU) 2018/1725.

Članak 8.

Ne udovoljava se nijednom zahtjevu u vezi s bilo kojim ugovorom ili transakcijom na čije su izvršenje izravno ili neizravno, u cijelosti ili djelomično, utjecale mjere uvedene na temelju ove Odluke, uključujući zahtjeve za odštetu ili sve ostale zahtjeve te vrste, primjerice zahtjev za naknadu štete ili zahtjev na temelju jamstva, posebno zahtjev za produljenje ili plaćanje obveznice, jamstva ili odštete, osobito financijskog jamstva ili financijske odštete, u bilo kojem obliku, ako ga podnesu:

- (a) fizičke ili pravne osobe, subjekti ili tijela navedeni u Prilogu;
- (b) bilo koje fizičke ili pravne osobe, subjekti ili tijela koji djeluju putem jedne od fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela iz točke (a) ili za njihov račun.

Članak 9.

Kako bi učinak mjera utvrđenih u ovoj Odluci bio što veći, Unija potiče treće države da donesu mjere ograničavanja slične onima koje su predviđene u ovoj Odluci.

Članak 10.

Ova Odluka primjenjuje se do 8. prosinca 2023. i stalno se preispituje. Mjere utvrđene u člancima 2. i 3. primjenjuju se u pogledu fizičkih ili pravnih osoba, subjekata i tijela navedenih u Prilogu do 8. prosinca 2021.

Članak 11.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. prosinca 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

(¹) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

PRILOG

Popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela iz članaka 2. i 3.

- A Fizičke osobe
 - B Pravne osobe, subjekti i tijela
-